

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 29. maj 2016

Kirkedag: 1.s.e.Trin/B

Tekst: Præd 5,9-19; 1 Tim 6,6-12; Luk 12,13-21

Salmer:

SK: 30 * 562 * 595 * 555,4 * 672,1+4

LL: 30 * 562 * 616 * 595 * 555,4 * 672

Det er godt nok nemt med udgangspunkt i dagens læsninger at falde i den fælde, hvor vi bliver meget moralske. Og det gælder både for mig, som skal viderebringe dagens ord, og Jer, som skal høre på det. Og der er næsten ikke noget emne, der er så ømtåleligt og privat, som penge og økonomi. Og vi kan hurtigt gå i rette med Paulus, når han synes, at vi skal lade os nøje med føde og klæder. For der hører jo mere med til livet. Og i den sammenhæng bliver vi også meget nemt lidt selvretfærdige. I den sammenhæng kan vi også bruge ord som forpligtelse og ansvar, som også har den faldgruppe, at de på et tidspunkt kapper over og bliver pænere ord for begær og griskhed.

Det er også i denne forbindelse, at talen ofte falder på indsamlinger til Guds riges arbejde, altså til de forskellige organisationer, der på forskellig vis arbejder med missions- og hjælpearbejde. Det vil jeg slet ikke komme ind på i dag, udover senere at annoncere dagens indsamling. Når jeg forbigår det, er det ikke, fordi vi ikke er nogle, der også behøver at blive mindet om dét; men når jeg alligevel forbigår det, skyldes det, at dagens bibeltekster overhovedet ikke handler om, hvordan vi bruger vores penge. Jo, det nævnes også en passant; men det er ikke budskabet i dag, selv om det jo også nemt bliver en konsekvens af det, der så er dagens hovedbudskab. Nemlig vort forhold til penge og rigdom.

Nu vil jeg godt bruge kirkeåret lidt som en hjælp til at forstå dagens budskab til os. Vi har fra advent til nu mødt Jesus. Lært ham at kende. Vi er kommet til tro på ham, og vil følge ham. Det er ligesom bevægelsen hen over højtiderne og første halvdel af kirkeåret. Nu er det så troens tid, troslivets tid. Jesus er hos Faderen, vi har fået Helligånden, og nu skal vi leve som kristne mennesker, som kirke. Vi skal vokse i troen og helligelsen, at vore liv er kristelige, forstået således, at vi lever livet i den ånd, Jesus har lært os.

Hvis nogle synes, at det lyder meget som noget af det, jeg sagde i søndags, så er det ikke helt forkert. Men da handlede det om, at det nu er vores hverdag som kirke i sin, i vores, kald til mission. Nu handler det om vores vækst og liv i kristentroen, i det kristelige liv. Derved tror jeg heller ikke, at vi kan pakke dagens ord ind i teologiske eller filosofiske begreber i overført betydning. Jeg tror heller ikke, det kun skal forstås intellektuelt. Jeg tror, dagens ord har adresse til det helt jævne og konkrete liv os imellem og med Gud - vort liv i vort trosliv.

I det lys er der to indgangsvinkler til dagens emne om vort forhold til penge og økonomi. Det ene er, at vi skal se, at det er noget midlertidigt; det andet er, at netop dette emne kan have store konsekvenser for vores tro, vort trosforhold til Gud.

Og det er i lyset af det, at det er det første emne, der tages op i kirkeårets vækst- og trosliv.

Penge har en helt utrolig stor rolle i menneskers liv. Det gælder både, når vi har dem, og når vi ikke har dem. Det er helt utroligt så mange tanker penge kan lægge beslag på. Helt i forlængelse af, at det jo stort set i hele vort samfund er gældende, som det hedder i den gamle børnesang om bageren: har du penge, så kan du få, og har du ingen så må du gå. Og det

gennemsyrrer hele vort samfund. Penge flytter på magt og muligheder og behageligheder. Og det skal vi ikke altid være afvisende eller negative overfor. Mange gange tværtimod. Men det bliver bare meget nemt til, at pengene får fokus. Vi rådes til hele livet at spare op til hele livet, og det under parolen, at gør vi ikke det, så falder vores livskvalitet, og måske endda vor eksistensmulighed og vi bliver en byrde for de andre. Men når vi lader os rive med af dette, så kommer vi nemt til at gøre livskvaliteten materialistisk. Og rigtig mange indvendinger mod dette er selvfærdighedens måde at værges sig imod at blive kaldt grisk og begærlig, og i stedet, som nævnt tidligere, at pakke det ind i ansvar og forpligtelse. Og jeg tror ikke, der er mange af os, der ikke farer ud i dette modangreb og selvforsvar. Og der er ikke mange af os, der ikke rammes af dagens ord på en eller anden måde.

I lignelsen om bonden, handler det jo sådan set slet ikke om penge. Det handler om hans ting. Om hans materielle ejendom. Penge og økonomi i dagens tekster er vores materielle del af livet.

Og vi har i vores verden et sygt forhold til det materielle. Vores materielle formåen afspejler vore succes og lykke. Vores materielle velstand er blevet vores afgud, for de er blevet mål i livet og ikke midler til livet. Derved fjerner de også vores fokus for, hvad vi lever for og i hvilken sammenhæng, vi lever.

Jeg skrev i det forrige nummer af Kirkenyt en artikel, hvori jeg spurgte, om vi ville dø for det, vi lever for? Vil vi dø og sætte livet på spil om nødvendigt for vore penge? Hvorfor gør vi det så? For vi sætter livet på spil på den måde, vi forholder os til penge og materielle goder på. Vi lever for dem, og de styrer vort liv.

Dermed rykkes Gud ud på et sidespor. Der er mange mennesker, der mener, at min økonomi skal Gud ikke blande sig i, eller den skal ikke blandes ind i mit Guds- og trosforhold. Men det bliver den, når den kommer mellem Gud og den enkelte. Vi må aldrig have kærlighed til penge. Man kan ikke have kærlighed til penge. Man kan have begær efter dem, være grisk efter dem, som manden, der henvender sig til Jesus.

I bund og grund handler det om, hvad der er livet for os, hvad vi lever for – og om nødvendigt vil dø for. Det handler om, hvad vi binder vor livkvalitet og lykke op på.

Penge har den forbandelse over sig, at de vil være flere, de vil yngle. Vi har alle et basalt behov for vores eksistens. Alt ud over det kan være et gode eller en forbandelse. Mere vil have mere, og jo mere vi har, bruger vi også. Vi skruer vores behov op, og får nemt ved at tro, at det forhøjede materielle forbrug er nødvendigt og basalt i vores verden for en tålelig eksistens.

I den sammenhæng bliver vi utroligt kortsynet på livets vegne, om pengene er vort livs grundlag og mål. Jesus tilbyder os det evige liv. Men vi mister det, om vi hænger ved det timelige liv. Så samler vi os skatte på jord og bliver fattige i og hos Gud.

At være rig hos Gud er at have nok i Gud. Og nu skal vi ikke blive så barnlige, at vi kommer med indvendinger som, at vi ikke kan betale husleje med vores tro. Vi kan heller ikke betale vores restaurantbesøg med et bibelcitat. Der kommer heller ikke stegte duer flyvende ind i munden på den fromme. Det handler jo heller ikke om, at vi ikke skal have løn for vores arbejde, og den løn, vort arbejde er værd. Det er for barnligt, med den slags indvendinger. Jesus taler og advarer os jo ikke mod rigdom, mod ansvar og forpligtelser med penge som midler til livet. Jesus taler heller ikke imod de nydelser og

oplevelser i livet, som penge kan give os. Han advarer os mod at gøre dét til Livet. Han holder ganske enkelt op for os, at hvis ikke vi lever for Gud og med Gud og har vores livskvalitet og livs-skat i det, hvis ikke det er det, vi bygger livet på, så mister vi det hele.

Derfor skal vi heller ikke bruge dagens bibeltekster og budskab til at vurdere hinanden eller slå hinanden oven i hovedet med selvretfærdighed og bedømmelse af hinandens økonomiske situation, formåen eller mangel på samme. Vi skal heller ikke bruge dagens bibeltekster til at føle os slået oven i hovedet af Gud. Gud løfter ikke en moralens pegefinger ad os. Han løfter livets finger advarende og kærligt. For Han ved, hvad penge kan gøre ved os. Jesus ved, at tro, håb og kærlighed så nemt kan blive forankret i forgængeligt guld og sølv og materielle ting, og dermed også smuldre væk mellem fingrene på os, når tingene forgår, eller vi mister dem. Vi mister ganske enkelt blikket for det evige perspektiv, og vi opnår, at være bundet til det forgængelige og midlertidige i stedet for at være forbundet til det bestandige og evige.

Mister vi alt, hvad vi ejer, betyder det ikke, at vi mister livet. Og det er et sygt samfund, hvor vi definerer os selv og vores værdi og lykke i det materielle. Det advarer Jesus os mod. Og dagens bibeltekster holder friheden i kærligheden hos Gud op for os som den virkelige rigdom i livet. Og den forgår ikke. Den kan vi godt tage med os i graven, for i den tager Gud os ud af graven for at give os del i en uforgængelig og evig rigdom. Det er Guds skat til os.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen